

Godišnja skupština EFSLI

14. septembar 2012, Beč, Austrija

Smernice za usmeno prevođenje u obrazovnom okruženju (AMG1213)

jun 2012.

DEFINICIJE

U ovom dokumentu se prevođenje znakovnog jezika u bilo kom okruženju u kojem se učenje i podučavanje odvijaju smatra **usmenim prevođenjem u obrazovanju**. U širem smislu, usmeno prevođenje u obrazovanju može se odvijati u predškolskom okruženju, na nivou osnovne, srednje škole, na univerzitetu, na kursevima ili programima obuke u okviru obrazovanja koje traje ceo život ili na bilo kom drugom vidu obuke. U užem smislu, ovaj termin se može koristiti za usmeno prevođenje u školskom okruženju.

Tumač koji radi u **obrazovanju** je stručnjak koji je završio program obuke u oblasti prevođenja znakovnog jezika i/ili koji je položio kvalifikacioni ispit za tumača za znakovni jezik.

Kod tumača koji rade u obrazovnom okruženju, osim kvalifikacija, trebalo bi, prema opštoj preporuci, da postoji podudaranje između novog obrazovanja i obrazovne sredine u kojoj obavljaju svoju delatnost (to jest, da bi prevodili na nivou osnovnih akademskih studija, tumači bi trebalo da i sami imaju makar diplomu završenih osnovnih studija ili odgovarajuće kvalifikacije, a da bi prevodili na nivou master studija tumači bi trebalo da imaju makar master diplomu ili odgovarajuće kvalifikacije). Tumačima u obrazovnom okruženju se takođe preporučuje pohađanje određenih obuka ukoliko su dostupne.

UOBIČAJEN NAČIN RADA

Tumač koji radi u obrazovnom okruženju sledi opšte etičke principe koji važe za tumače za znakovni jezik. Osnovni cilj usmenog prevođenja je da svim stranama obezbedi jednak pristup informacijama i komunikaciji uprkos jeziku (govornom ili znakovnom) koji je u upotrebi. Prema etičkim kodeksima, ovaj cilj se ostvaruje uz posredstvo neutralnosti i diskrecije, prevođenja svega izrečenog ili iskazanog znakovnim jezikom u komunikacionoj situaciji. U mnogim zemljama, sastavljene su smernice za profesionalno ponašanje, a koje su namenjene tumačima u obrazovanju.

Tumač koji radi u obrazovnom okruženju je kompetentan da analizira i procenjuje samo usmeno prevođenje, ne i napredak studenta, niti stručnost nastavnika ili bilo kog člana nastavnog osoblja.

U zavisnosti od obrazovnog programa ili škole gde tumač pruža svoje usluge, mogu postojati i druge uloge koje bi tumač u obrazovanju trebalo da preuzme (to jest, pružanje pojedinačne pomoći, savetovanje itd.). Ako je ovakav slučaj, tumač koji radi u obrazovanju mora da poseduje odgovarajuće kvalifikacije osim kvalifikacija tumača i o svim funkcijama mora da postoji unapred postignut dogovor koji ih jasno određuje. Različite uloge trebalo bi da budu jasno razgraničene svim stranama koje učestvuju u ovom procesu.

ZADACI TUMAČA KOJI RADI U OBRAZOVNOM OKRUŽENJU

- Plan rada;
- Priprema za prevođenje (npr. prethodno upoznavanje sa tekstovima, slikama, slajdovima, filmovima, rad na rečniku, rad sa dodatnim materijalima radi razumevanja pojmova koji se predaju itd.);
- Saradnja sa nastavnicima i drugim nastavnim osobljem radi pripreme za prevođenje, uređenje sredine za prevođenje i analiziranje komunikacije i usmenog prevođenja;
- Prevođenje u učionici ili bilo kom drugom obrazovnom okruženju (ekskurzije, praktični časovi, ispiti, sastanci nastavnog osoblja ili sastanci sa roditeljima, zborovi u školi itd.);
- Analiza sopstvenog usmenog prevođenja i profesionalnog učinka;
- U saradnji sa školom i učenicom, obaveštavanje učenika i nastavnog osoblja o usmenom prevođenju;

- Učešće na sastancima nastavnog osoblja, podnošenje izveštaja;
- Druge obaveze koje škola ili obrazovni program propisuje i koje su naznačene u sporazumu/ugovoru;

Radno vreme tumača u obrazovanju varira u zavisnosti od države i okruženja, ali preporuka je da vreme usmenog prevođenja ne bi trebalo da premašuje 20 časova sedmično / ½ ukupnih radnih sati. Ostatak radnih sati trebalo bi da bude posvećeno drugim zadacima.

SAVETI NASTAVNOM OSOBLJU KOJE KORISTI USLUGE USMENOG PREVOĐENJA

- obraćajte se direktno gluvom učeniku, ne tumaču;
- Imajte na umu da će sve što se izgovori ili predstavi znakovnim jezikom biti prevedeno;
- Ne tražite od tumača da ispunjavaju zadatke za koje nisu kvalifikovani;
- Ukoliko smatrate da vam u određenoj situaciji ne treba tumač, ne donosite ovakvu odluku sami, konsultujte se sa gluvim učenikom;
- Pomognite tumaču da pronađe najbolje mesto za prevođenje tako da učenik koji se oslanja na prevod može da vidi i vas, i tumača. Ako koristite bilo kakva vizuelna pomagala, omogućite gluvom učeniku dodatno vreme da vidi i primere, i vašu prezentaciju. Ukoliko koristite slajdove ili filmove, obezbedite dodatno osvetljenje za tumača;
- Dajte tumaču sve materijale koje planirate da koristite na času (tekstove, radne materijale, slajdove, vežbe, filmove). Navedeni materijali su od suštinske važnosti za neophodnu pripremu koju tumač mora da prođe;
- Omogućite učenicima koji se oslanjaju na usmeno prevođenje dodatno vreme da aktivno učestvuju u diskusiji i odgovore na pitanja. Prevođenje informacija se uvek odvija uz neznatno kašnjenje;
- Omogućite dodatno vreme za hvatanje beležaka ili obezbedite pisani materijal gluvim učenicima jer je istovremeno praćenje prevoda i pisanje nemoguće;
- Ako koristite usluge usmenog prevođenja u obrazovnom okruženju, nema potrebe za posebnim tretmanom gluvih učenika, usmeno prevođenje može se odvijati prilikom diskusija, u malim grupama, na usmenim ispitima, prezentacijama na znakovnom jeziku itd.